

נורעם זיידר

יו"ל ע"י מבין 'יקרא קדישא' מורשת רבנו"ק
שכונת 'רמות דוד' קרעמשטק - קריית גת

פרישת ויצא תשפ"ב • גליון ל"ח

ניעים וראתך

דא"ר מנחם מרן
אדמו"ר שליט"א

"ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי, ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים" (כח, טז-יז). "וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלוקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש, ושכתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלוקים" (כח, כ-כא).

הנה קשה הקושיא שכבר עמדו עליו רבים, דהנה יעקב אבינו כשהיה אצל לבן נסיונות רבים עבר שם "והחליף את משכורתו עשרת מונים" אבל עכ"ז "ולא נתנו אלוקים להרע עמדי" (לא ז). והנה בתחילת פרשתו כשהבטיח הקב"ה ליעקב אבינו "והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבותיך אל האדמה הזאת" (כח, טו) היה יעקב ירא לצאת לדרך, והלוא היה לו הבטחה מהקב"ה, והאיך היה ירא.

בפרשת וישלח רואים זאת בבחינה אחרת שהיה ירא 'שמא יגרום החטא', הן בקדושתו לא יאמין אפילו יעקב אבינו שהיה לו הבטחה מהקב"ה ג"כ היה ירא, ממה היה ירא, עקב יציאתו לדרך, הדרך הוא סכנה, היוצא לדרך מהלך בשווקים וברחובות, והרחובות הם טריפות, וצריכים להיזהר ולשמור מאד על העיניים ועל המחשבה ועל רמ"ח איבריו ושם"ה גידים, כדאיתא בספר יצירה 'שלושה דברים אינם ברשותו של אדם עיניים אוניים וחוטם', אלו אינם ברשותו של אדם וצריך לכך רחמי שמים מרובים.

יוסף הצדיק הוכתר במידת היסוד, ומכל השבטים הוכתר עם השם 'צדיק', הוא התקווה והסמל של קדושה וטהרה, וכתוב בפרשתו (ל, כה) "ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחוני ואלכה אל מקומי ולארצי" ופירש"י רכשנוגד יוסף הצדיק נולד שטנו של עשיו, היינו שנוגד וירד לעולם דבר שהוא נגד הטומאה ונגד היצר הרע והטריפות, וכיון שירד

המשך בעמוד ב' ❧

ניעים ישראל

דברי אוקים חיים מנח"מ אדמו"ר
הקוד"ש ה'נעים ישראל' זיע"א

ה', דהשמה הוא ראשית העבודה, כמ"ש (הילים טז) 'עבדו את ה' בשמחה, ואפי' אם יעבוד את ה' אבל בלי שמחה אין לזה שום ערך כמ"ש בתוכחה (דברים כה, טו) 'תחת אשר לא עבדת את ה'א בשמחה ובטוב לבב' דבעבוד זה מגיע לו צ"ט קללות.

ושניהם עולה בקנה א' דמחוד גיטא על האדם לדעת ולהכיר שהוא מן המקצרים בעבודת ה', כיום אם ירבה האדם לחשב בשפלות עצמו יכנס לעצבות ומר"ש, ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה, ע"כ העצה היעוצה לכך שיחשיב האדם את דרכו בעבודת ה', וידע שהכל חשוב לפני המקום כ"ה, ואפי' שהוא מן המקצרים בעבודת ה' מ"מ עבודתו רצויה ומקובלת.

וזהו שאמר יעא"ע ה' 'אכן יש ה' במקום הזה' היינו דשייך לעבוד את הש"ת, 'ואנכי עם האנכי היינו שהאדם מחשיב את עצמו, 'לא ידעתי' זאת עוד לא ידע.

המשך בעמוד ב' ❧

ותקרא את שמו יוסף לאמר יוסף ה' לי בן אחר. ונ"ל דהנה רחל אמנו היא אם כל בלל ישראל, וכיון שעקרה היתה עמדה והתפללה על כל עקרות עמך בירת ישראל, ועדיין עמדתה היא ומתפללת על כל העקרות עד סוף כל הודורות, וזהו שהעתיקה 'יוסף ה' לי בן אחר' כוונתה היתה לדורות הבאים שיפקדו בכנים, וזהו רמ"ז "קול ברמה נשמע רחל מבכה" על מה היא מבכה, "על בניה" שיפקדו בכנים כוש"ק, יה"ר שהקב"ה יעזור שכל הצריך להפקד כוש"ק שיפקד במהרה אבי"ר.

"והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (כח, יב).

אפי' שהוא נמצא בגשמיות עבודתו מרוצה לה' נ"ל דהנה יהודי אשר אינו השיג כ"כ בעבודת הש"ת, ועדיין לא עלה במעלות רמות, יכול לבוא בקרבן מחשבות יראוש רמה שוה כל עבודתו כשהוא עדיין שקוע בגשמיות, אבל ידע נאמנה דאעפ"כ עבודתו מרוצה מאד אצל הקב"ה, ולא ירח ממני נדח דהקב"ה הפץ שכל יהודי ישיג מעלות רמות בעבודת הש"ת, ואחר שיעבוד ה' כן לבסוף יגיע למדרגה של עבודת ה' בלתי לה' לבדו, וזהו 'והנה סולם מוצב ארצה' דאעפ"י שהוא מוצב ארצה והוא שקוע בארציות וגשמיות יתחזק וידע דלבסוף 'וראשו מגיע השמימה' שישג מדרגות רמות.

עוד נ"ל עזה"ד 'והנה סולם מוצב ארצה' דע"י הלב נשבר שיש לו אחר נפילה בעבודת הש"ת והינו בחו' מוצב ארצה, בזכות זה יוכח ל'וראשו מגיע השמימה' היינו להתעלות במעלות רמות, וזהו ירידה לצורך עליה.

"אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" (כח, טז)

אפשר לעבוד ה' אפי' בבחינת 'אנכי'

נראה לפרש ע"ד שפירשתי הכתוב (הילים קט) "חשבתי דרכי ואשובה רגלי אל עדתיך", 'חשבתי' מלשון להחשיב, וזהו 'חשבתי דרכי' שעל האדם להחשיב דרכו בעבודת הש"ת ולשמוח בה, ולידע שכל פעולה גורם נחת רוח להש"ת, ואז 'ואשובה רגלי אל עדתיך' יגיע למדרגה שיוכל לעבוד את הש"ת בלתי לה' לבדו מבלי לחשוב על עצמו כלל, דאם האדם לא יחשיב את דרכו בעבודת ה' וישמה בה יכנס לעצבות ומר"ש ח"ו ולא יוכל לעבוד את

**הקב"ה משרה שכינתו
אצל צדיקים נסתרים**

עוד נראה, לפרש בדרך רמז 'אכן יש ה' במקום הזה וגו' דהקב"ה נמצא במקום צדיקים נסתרים שאין יודעים אותם ואין כנ"א מחשבים כדעתם ששם שורה השכינה ורוב השפעות כיראת שמים, ויותר פעמים שאף מלעיגים עליהם, דייקא שם נמצא השי"ת ומשרה שכינתו, וכדכתיב (שע"ה נ"ד) "מרום וקדוש אשכון את דכא ושפל רוח" דהקב"ה שוכן דייקא בצדיק שהוא כחי' דכא ושפל רוח', מש"א ככעל גאווה איתא בגמ' (פס"ה) 'אין אני יכולין לדור בעולם', וזהו 'אכן יש ה' במקום הזה' דהקב"ה נמצא ומשרה שכינתו, דייקא 'ואנכי לא ידעתי' בצדיק שלא יודעים אותו ואין כנ"א חושבים ששם נמצא.

♦ ♦ ♦

**"ויזכור אלוקים את רחל וגו'
ויפתח את רחמה ותהר ותלד
בן" (לכ"ב).**

ע"י רחמנותה של רחל ריחם ה' עליה
נראה לפרש עפ"י הגמ' (שבת קכ"א) תניא ר"ג רבי אומר ונתן לך רחמים ורחמך ורחבך, כל המרחם על הבריות מרחמן עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות וכו', והנה מידותיו של הקב"ה הוא מידה כנגד מידה (פס"ה ד"ז), ובמידה שאדם מודד בה מודדין לו (פס"ה ה), וכאשר אדם זקוק לישועה ורחמים מה"ש צריך שהוא ירחם על אחרים, וגם הרחמנות שהוא מרחם על הבריות נתן הקב"ה בלבו לרחם על חבריו ע"י זוכה שהקב"ה ירחם עליו, וזהו 'ונתן לך רחמים' השי"ת מקוד הרחמים מזמן לו לאדם ונתן בליבו לרחם על זולתו, ואז 'ורחמך' הקב"ה מרחם עליו מידה כנגד מידה.

וזהו 'ויזכור אלוקים את רחל' לפקדה בדבר ישועה ורחמים, 'ויפתח את רחמה' פ"י שהקב"ה פתח בלבה ולעזור בקרבה מידת הרחמנות לעשות חסד עם אחרים, ועשתה חסד עם אחותה, ע"י זכתה מידה כנגד מידה שהשי"ת ירחם עליה 'ותהר ותלד בן'.

♦ ♦ ♦

כאן בעולמו של השי"ת, 'ויאמר אכן יש ה' במקום הזה' ודואים שהקב"ה ממלא כל עלמין ומסוכב כל עלמין, ומלוא כל הארץ כבודו, ויש ה' במקום הזה' בכל מקום לית אתר פנוי מיניה, הכל מלמעלה מהקב"ה, אזי 'ואנכי לא ידעתי' מגיעים לשכירת הלב ודואים מיעוט ערכו.

וכך נ"ל הפסוק דאם רואה ומכיר האדם 'אכן יש ה' במקום הזה', אזי 'ואנכי' בלשון שאלה, האם אני עוד מציאות בכלל, אלא האמת היא 'לא ידעתי' איני יודע כלום ואני עצמי כלום ואין לי כלום ואני בכלל לא מציאות, 'ויידא ויאמר' כשמגיע האדם ל'ויידא' שירא מה' בראותו גדלות הכבוד, 'ויאמר' והוא אומר לעצמו 'ואנכי לא ידעתי' כנ"ל, 'אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים', 'בית' הוי דבר גשמי ירמוז לגשמיות, דאזי מגיע למדריגה ד'אין זה כי אם בית אלוקים' דאין רואה הדבר הגשמי אלא האלוקות שבו, דאפילו 'בית' היינו דבר גשמי, 'אין זה' אינו רואה הגשמיות שבו, אלא 'כי אם בית אלוקים' דאפילו ה'בית' הוי ג"כ 'אלוקים', כפי ספרתי כבר כמ"פ דהרה"ק ה'בעל התניא' זיע"א קודם הסתלקותו הביט על נברשת הנרות שתלה מהגג, ואמר שהוא כבר אינו רואה כזה את הגשם אלא הוא רואה כזה רק את אור ה' המחייב את החפץ, וזהו 'אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים' דדואים שהכל אלוקות.

וזהו 'ויידר יעקב נדר לאמר', 'ויידר' הוי לשון שבועה, וזהו עצה מחז"ל 'שאם יצרו של אדם מתגבר עליו שישבע ליצרו' היינו שישבע ליצר הרע כדאיתא במדרש 'אמר רבי יוסי שלשה הם שתקפו יצרן עליהם ונשבעו לו, יוסף בועז ודוד'.

אבל צריך להתפלל ולבקש 'אם יהיה אלוקים עמדי', 'אלוקים' רומז לדין 'אם יהיה אלוקים עמדי' דאם יודעים שיש דין ויש דין, וצריך לתת דין וחשבון על כל צעד ושעל, ועתיד אתה ליתן את הדין, ולפני מי אתה עתיד ליתן את הדין לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, אזי מבקשים מהקב"ה 'ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך' שהוא ישמור אותנו מהדרכים, ככל דרך שהוא שיוצאים לדרך, אבל 'ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש' לא די שהקב"ה צריך לעזור שנוכל לעבודו בלבב שלם, אלא הוא גם צריך לעזור שיהיה 'לחם לאכול ובגד ללבוש' שליהודים יהיה שפע מהכל.

איתא בזה"ק דאם מישהו פוגם אזי הוא מקלקל בצניעות השפע, ונ"ל עפ"י דבריו הק' 'ושמרני בדרך הזה' אם האדם שמור ואינו מקלקל ההשפעות, אזי 'ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש' אז יש פרנסה בשפע, 'ושבתי בשלום אל בית אבי' איתא ברש"י 'בשלום מן החטא', דכשמגיע העת צריך להחזיר הנשמה ליצרו וכדא"ל 'ושבתי בשלום' אפשר לחזור נקיים לגמרי 'והיה ה' לי לאלוקים'.

(רעוא דרעוון ויצא תשפ"א)

♦ ♦ ♦

'געווער' (נשק) אז אפשר לחשוב לצאת לדרך, כיוון שנולד שטנו של עשיו, אבל כל עוד שאין שטנו של עשיו, דאם מישהו לא יודע לשמור עצמו ואין לו את הנשק הנכון נגד היצה"ר, צריך הוא להיזהר מלצאת לדרכים.

צדיקים לדעת זאת ולבקש מאת השי"ת, דעיקר עבודתו של יהודי הוא לשמור ולקדש רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו ולשמור על העיניים, אבי הק' זיע"א היה אומר פעמים רבות, דאדם השמור בקדושה וטהרה אזי הוא שמור מהכל, והיה מוסיף דאפילו מי שהוא לא ת"ח גדול כ"כ אבל הוא שמור, בוודאי שתורה משמרתו ואם פגע כך מנוול זה משכחו לביהמ"ה, אבל לא המדרש עיקר אלא המעשה, כדתנן (אבות ג' י"ז) 'כל שחכמתו מרובה ממעשיו למה הוא דומה לאילן שענפיו מרוכין ושרשיו מועטין, אבל מי שמעשיו מרוכין מחכמתו דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרוכין'.

לעולם איך אפשר לו לאדם לחטוא לפני הכבוד ית', שמעתי ממוח"ו הרה"ק ר' בנימין רבינאוויץ זיע"א איך אדם לא נופל בשנתו מהמיטה, הוא אמר לי במילוא דבדיחותא, תיכנס לברסלב'ע ביהמ"ד כפורים בצהריים ותראה שיכורים ישנים על ספסל צר והם לא יודעים מה קורא עם עצמם והם מסתובבים מצד לצד, אבל הם לא נופלים, איך הוא הדבר הזה, כיון שהוא יודע בתת הכרה ובמוחו חרוט שמהספסל אסור ליפול, ואם יפול חלילה יכול לשבור עצמותיו ולהגיע לידי סכנה, כן הדבר הזה אם יחרט לאדם במוחו בתוקף שאסור לחטוא ואסור לעבוד על רצון השי"ת, אזי לא נופלים, והלוא ראה ראינו שיש אשר כן נופלים רח"ל, כיון שחסר לנו ההתבוננות בגדלות הכבוד ית"ש וכשאנתנו נדע ונתבונן בגדלות הכבוד ית' שמו איך שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, והוא ממלא כל עלמין ומסוכב כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה, עין רואה ואחזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים, ויודעים שהקב"ה ככל עת נמצא לירינו ויודעים ומתבוננים כי 'גדול ה' ומהולל מאד', אזי אי אפשר לחטוא.

ברמב"ם נפסק כן להלכה דעל האדם להתבונן בכל יום בגדלות הכבוד, כבר דיברתי מזה בשבוע שעבר, שאם מתבוננים בגדלות הכבוד מגיעים קודם ליראת ה' אמיתית, ויודעים שהקב"ה רואה את כל, ועיניו משוטטות בכל, ואם פוגמים ח"ו שה' ישמרנו ויצילנו אזי פוגמים למעלה.

וזהו 'סולם מוצב ארצה' דאם יידע האדם דאם הוא שקוע בארציות, והינו מוצב ארצה עמוק מאד, אזי "וראשו מגיע השמימה" שהפגם מגיע 'השמימה', אז לא יוכל האדם לחטוא כלל.

וזהו 'זיקן יעקב משנתו' אם מתעוררים מהשינה ומהתדרמה ומתבוננים 'וזיי געוואלד' היכן אנו נמצאים

♦ הושע נא כבוד ועונג קוראה לשבת – מסירת נפש לדגים לכבוד שבת ♦

ליל שישי לפנות בוקר. רחובות עזה שוממים. הערבים עדיין נמים את שנתם. פה ושם נראה ישמעאלי צועד בצעדים מהירים. השם 'עזה' מעורר חלחלה בלב כל יושבי הארץ ולכל יהודי בכל מקום שהוא. והנה אל תוך האפילה הלילית של עזה צועדים להם בבטחה שני יהודים צעירים מסובבים הם בינות לדוכנים השוממים והריקים בשווקים. מה להם ליהודים בשעה כזאת במקום מסוכן כ"כ. הן בכל רגע יכול לצוץ איזה "חבר טוב" שיארח אותם כידו הטובה עליו.

לפתע... ערבי עטור כפיה החל צועד ממרחקים לכיוונם. הם קופאים על מקומם... 'הוא מחזיק משהו על הכתף' אומר האחד 'אני מקווה מאד שזה לא מכוון נגדינו'. שניהם עומדים מאובנים מחשבים את צעדיו של ההלך הערבי שמתקרב אליהם יותר ויותר 'הלנו אתה אם לצרינו'...

ולפתע... קולות נשמעים בוקעים מפי הערבי. הקולות נהפכים לצעקות. 'אני רק מקווה שהוא לא צועק 'אללה אכבר' אומר האחד. לאחר עוד כמה צעדים וצעקותיו של הערבי נשמעים היטב. הם עומדים פעורי פה ולא מאמינים. הם מטים אוזן אבל חוש השמיעה לא מטעה אותם. 'פיש אויף שאַפּע'ס'...

♦ ♦ ♦

"לְכַבֹּד שַׁבַּת קוֹדֶשׁ, לְכַבֹּד שַׁבַּת לַהֲשֵׁם, לְכַבֹּד שַׁבַּת פְּרִשַׁת וַיֵּצֵא, נוֹהֲגִים בְּשַׁבַּת לֶאֱכֹל מוֹלֵיִתָּא שְׁקוֹרָאִים פֶּשְׁטִידָא, הָרִינִי אוֹכֵל וְשׁוֹתָה פְּדִי לְחִזְק אֶת גּוֹפֵי לְעִבְדוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ".

כל זה היה ההכנה של רבינו הקוה"ט זיע"א באמרו קודם אכילת הדגים בשבת קודש, כשבשבת מיוחדת היה מוסיף על השבת כ"לכבוד שבת חזק" או מברכים וכו'.

עבודה גדולה היה לרבינו בעת אכילת הדגים בשבת קודש, שהיה נראה בו יותר משאר מאכלי שבת קודש, והיה מתבל אכילתם תוך כדי אמירת דברי אלוקים חיים, בדברי קבלה מובא שאכילת דגים בשבת חשובה יותר מאכילת בשר, כיון שדג הוא מיסוד מים, ואילו בשר הוא מיסוד עפר, ויסוד המים גבוה יותר.

עבודה זו החלה כבר בליל שישי שהיה מולח הדגים קודם הכנתם לכבוד שבת, כדאי' בגמרא "רבא מלח שיבוטא".

♦ ♦ ♦

היה זה בליל שישי בשנות התשל", שנים בודדות לאחר שזרח אורו של רבינו הקוה"ט זיע"א בעיר הדרומית קרית גת והחל להפיח רוח חיים יהודי במקום.

רבינו ישב ספון בחדרו, ערימת ספרים פתוחה לפניו מעיין בהם כבר שעות ארוכות בכדי להתכונן כדבעי לשבת קודש הקרב ובא, ואינו שם לב לשעה המתאחרת.

לפתע נכנסה הרבנית הצדקנית תליט"א ותינתה לפניו 'אין דגים לשבת', 'מה זאת אומרת?' שאל הרבי, 'פשוט אין' השיבה 'יש מחסור גדול בדגים, סובבתי בכל השווקים היום לאף אחד לא היה דגים, גם בסביבות קרית גת נעשו חיפושים אחר דג, אבל המאמצים עלו בתוהו, אפילו באשקלון לא היה למצוא דגים', 'לא יתכן' השיב הרבי 'חייבים דגים לשבת, הלוא הוא המאכל החשוב ביותר כמוזא בספרים הקדושים', 'אבל מה אפשר לעשות שאין' השיבה הרבנית בלשון שאלה.

הרבי בתגובה לקח את הטלפון לידו וחייג להר"ר משה מאיר איז'ק הי"ו, הרבנית תמהה - מה מתכנן בעלה לעשות בכדי להשיג דגים לשבת. הרבי התנצל למשה מאיר על השעה המאוחרת וביקש ממנו לסור אל ביתו עם רכבו, כאן תמהה הרבנית שבעתים - להיכן ניתן ליסוע בשעה מאוחרת כזאת להשיג דגים, אפילו במקום שיש דגים לא ניתן לקבלו בשעה מאוחרת כזאת.

ר' משה מאיר הגיע לביתו של רבינו 'משה מאיר' קורא לו הרבי 'אנחנו נוסעים כעת לעזה לחפש דגים לשבת !!!', 'ל-ע-ז-ה-!?!' נפלטה השאגה מפי הרבנית 'ליסוע למקום המסוכן ביותר בארץ ליהודים-!?!', 'אל דאגה' השיב לה הרבי 'כל רע לא יאונה לנו, אנחנו ניסע לחפש דגים ובעז"ה גם נמצא ונשוב לביתנו בשלום', הרבנית ניסתה להניע את הרבי מכוונותיו 'אבל אולי אפשר לחפש במקום אחר, למה דווקא לעזה?', 'בעזה ידוע שהדיג הוא גדול' השיב לה הרבי 'הכל יהיה בסדר'.

הרבי חיש ירד לרכבו של ר' משה מאיר כשהרבנית עומדת בדלת ומביטה אחריהם וכולה תפילה לה'

שישמור צאתם ובואם ושישבם הביתה לחיים ולשלום.

♦ ♦ ♦

רחובות עזה עדיין שוממים, הערבים עדיין נמים את שנתם, פה ושם נראה ישמעאלי צועד בצעדים מהירים, השם 'עזה' מעורר חלחלה בלב כל יושבי הארץ ולכל יהודי בכל מקום שהוא, והנה אל תוך האפילה הלילית של עזה צועדים להם בבטחה הרבי ור' משה מאיר, מסובבים הם בינות לדוכנים השוממים והריקים בשווקי עזה שביום מלאים וגדושים הם באלפי סוחרים.

לפתע... ערבי עטור כפיה החל צועד ממרחקים לכיוונם. הם קופאים על מקומם... 'הוא מחזיק משהו על הכתף' אומר משה מאיר 'אני מקווה מאד שזה לא מכוון נגדינו', 'אל תדאג' אומר הרבי 'הכל בסדר', שניהם עומדים מאובנים מחשבים את צעדיו של ההלך הערבי שמתקרב אליהם יותר ויותר 'הלנו אתה אם לצרינו'...

ולפתע... קולות נשמעים בוקעים מפי הערבי, הקולות נהפכים לצעקות לא מובנות, ואיך שיבינו, הרי אין מכירים הם את השפה הערבית, עוד כמה צעדים וצעקותיו של הערבי כבר נשמעים היטב, הם עומדים פעורי פה ולא מאמינים, הם מטים אוזן אבל חוש השמיעה לא מטעה אותם, את השפה הזאת הם כבר מכירים היטב "פִּישׁ אוֹיף שְׁאָפּע'ס, פִּישׁ אוֹיף שְׁאָפּע'ס"... צועק הערבי שוב ושוב בשפת האידיש, כשעל כתפו הוא נושא דג גדול ממדים.

שניהם החלו להתקרב אליו מרוגשים ולא מאמינים, איזו השגחה פרטית, מהיכן צץ פתאום בשעה כזאת ערבי עם דג גדול כ"כ, ועוד קורא בשפת האידיש "פִּישׁ אוֹיף שְׁאָפּע'ס", הם ניגשים אליו ומבקשים ממנו להראות להם את הסחורה שהוא מציע, הרבי מיד בדק את סימני הטהרה של הדג וקבע 'זה דג טהור וכשר', הם שלשלו לידו את סכום המטבעות שהוא נקב, ושוב לביתם בשמחה ובטוב לבב כשהאוצר הגדול בידם.

בהגיעם הביתה בשעות הבוקר שמחה הרבנית כ"כ ונשמה לרווחה, הן כל השעות האלו ישבה בדאגה והתפללה לה' שישובו בשלום, 'הראית?!' אמר לה הרבי 'ידעתי שהקב"ה לא יאכזב אותנו ולא ישאיר אותנו בלי דגים לשבת'.

הרבנית נעמדה מיד להכין הדגים 'לכבוד שבת קודש'---

זכורתו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הרה"ק ה'בת עין' זיע"א
* י"ב כסליו תר"א *

תולדותיו: הרה"ק ר' אברהם רב מאוריש זצוק"ל, נולד בשנת תק"ך לרבי דוד מגיד מישרים בחלמניק. נישא לבת ר' נתן נטע מאוריש תלמיד הבעש"ט זיע"א. גדל ונתחנך על אדני התורה והחסידות והיה תלמידם של הרה"ק ר' מנחם נחום ור' מרדכי מטשערנאביל והרה"ק מאוריש זיע"א. כיהן כרב באוריש ובז'טומיר. מימי נעוריו בעדה בו אהבת ארץ ישראל והשתוקק תמיד לחונן את עפרה, עד שבשנת תקצ"א עלה לארץ ישראל. עם הגיעו ארצה קבע משכנו בעיה"ק צפת שם נתקבל בכבוד רב על ידי עדת החסידים שמינו אותו לרבה של העדה הק'. ביתו נהפך ל'בית ועד לחכמים' ואף הנהיג ביד רמה ענייני וצרכי תושבי העיר ברחמינות ובגשמות. בזמנים דקשים שעברו על יושבי צפת עמד להם לעזר ולסיוע בכל העניינים וחזקם ועודדם בכל עת. קידש שם שמים בהליכותיו הקדושות, וסיפורים לאין ספור מסתובבים אודותיו. בשנת תר"א פרצה מגיפה קשה בצפת והפילה חללים רבים ל"ע, הבת עין הבטיח שהוא יהיה הקרבן האחרון במגיפה, וכן הווד. נלב"ע ב"ב כסליו תר"א ומנוחתו כבוד בעיה"ק צפת.

***

בשנת תקצ"ז היה ה'דעש הגדול' על העיר צפת, כשבין מנחה למעריב התרגשה רעידת אדמה חזקה ביותר, אשר הפילה חללים רבים מעם בני ישראל, ורבים מהעיר צפת נקברו חיים אל מתחת האדמה. כאשר מתפללי ביהמ"ד של ה'בת עין' זיע"א רצו לברוח מבית הכנסת הזהיר בהם לבל יצא אי מי מהמתפללים, וכי כולם יתקברו אליו. כל המתפללים הצטופפו מיד ליד הבת עין והוא השתטח על הרצפה בקול בוכים. חצי בית הכנסת נהרס, ואולם אותו חצי שבו נמצאו הבת עין ומתפלליו נשאר עומד ולא ארע לשום אחד כל רע.

***

מעשה שעבר מדור דור בשם הרה"ק ר' אברהם הערשזאהן שהיה ממקורבי הרה"ק ה'בת עין' זיע"א. לר' אברהם היה חבר ושמו אלקנה וגם היה מסתובב אצל הבת עין, לר' אלקנה כבר עברו שנים ארוכות לאחר נישואיו ולא נפקד בזש"ק. תמיד היה ר' אלקנה מפציר בבת עין שיברכו ויבטיחו להיוושע בזש"ק, הבת עין היה מברכו, אולם הדבר נמשך זמן רב ועדיין ישועתו טרם באה וצערו גדל ורב.

פע"א אחד יו"ט בא הבת עין לאיזה יישוב לשב"ק, והאכסניא שלו היה אצל זקנה של ר' אברהם. אחד שבת באו ר' אלקנה ואשתו לבת עין והחלו לבכות ולמרד בכבי תמרודים על מצבם המר, והאשה טענה ואמרה שזה קרובה היא מחולל להיות לה אורח כנשים. ויען להם הבת עין היות ואין להם ילדים מוכרזים אתם להתגרש, ומיד לקח הבת עין המטפחת שלו ועשה קבלת קנין גט. אח"כ אמר זקן ר' אברהם לבת עין **איני יודע אם יתקיים הדבר מחמת האהבה העזה שיש ביניהם ולא יאבו להתגרש**, ענהו הבת עין **אין לך פנאי עד הבוקר?**

באותו לילה מאוחר יותר שלח הבת עין לשאול לבעל האכסניא אם יש לו מדרש רבה וביקש שיביאו לו, הביא הבעל אכסניא מדרש רבה ופתח הבת עין במדרש על שיר השירים והדאה לו המדרש על הפס' 'נגילה ונשמחה בך', מה שהמדרש מביא מעשה על אשה שבאתה לר' שמעון בר יוחאי אשר לא נפקדו בזש"ק ורשב"א אמר להם להתגרש וכו', ולאחר שחזרו בידכם בישועה ומיד גיוושע.

בעלות השחר באו ר' אלקנה ואשתו והחלו לבכות על דבר הגט שאמר להם הבת עין, ואמרו לו אשר בלתי אפשרי שיתגרשו, ענה להם הבת עין אני אברך אתכם בודע של קיימא בוו השנה, ואכן בידכם בחום. וכן הווד שנוולד להם באותה שנה בת.

(זכרון צדיקים)

***

ידוע לי מעשה שאידע בשנת תשע"ה, באברך מתושבי עי"ת וויליאמסבורג יצ"ו שסבל מגדודי שינה, משהלך להיבדק אצל רופא פשוט אודות נדודי השינה, עשה לו ג"כ בדיקת א.ק.ג. ומיד נחרד ושאלו מתי ביקרת לאחרונה אצל 'רופא הלב' שלך, ויען האישי ויאמר לפני כמחצית

(מפי הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א - באר הפרשה)

לעיילוי נשמת
הגאון החסיד ר'
אברהם יהושע העשיל
בן הרה"צ ר' אליעזר
וורובל ז"ל
למלאות השלושים לפטירתו
ת.נ.צ.ב.ה.
הונשח ע"י חתנו ירידני הנכבד משב"ק
הרה"ק ר' אהרן הרבסט שליט"א

נדבת
ידידנו הנכבד
הרה"ח
יונה באש הי"ו
לדגל הולדת נכדו למול"ט
יה"ד שיזכה לדוב נוחת מכל
יצי"ח, לאורך ימים ושנים טובות

שהשמחה במועדים
ברכת מזל טוב
שנדה בזה לידידני הנכבדים
הרה"ח **יונה באש** הי"ו
"דמות דוד" קישטנף - קי"ת גת
לדגל הולדת נכדו למול"ט
...
הרה"ח **חיים באש** הי"ו
"דמות דוד" קישטנף - קי"ת גת
לדגל הולדת נכדו למול"ט
...
הרה"ח **ישראל לפקוביץ** הי"ו
"דמות דוד" קישטנף - קי"ת גת
לדגל אודוס ב"ח בשעטמ"צ
...
הרה"ח שידו מכל יצי"ח רוב נוחת קדושה,
עם שמחות תמיד באהליכם

לזכות
אברהם ישעיה בן ציון
בן חיה גילה
להצלחה בכל העניינים ברוחניות
ובגשמות, אישר ועושר
וסייעתא דשמיא מרובה אמן
זמנים לשב"ק:
הדלקת נרות: 4:22
ציאת השבת: 5:22
זמן ר"ת: 5:55